

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaametile

Teie: 18.02.2020 nr 12-2/19/274-18

Meie: 5.03.2020 nr 1-1/20/2588

Seisukohad AS Enefit Kaevandused Ahtme II kaevanduse kaevandamisloa KMIN119 muutmise ja pikendamise taotluse keskkonnamõju hindamise täiendatud programmile

18. veebruaril 2020. a edastas Keskkonnaamet AS Enefit Kaevandused Ahtme II kaevanduse kaevandamisloa KMIN119 muutmise ja pikendamise taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) täiendatud programmi tutvumiseks ja seisukohtade esitamiseks. Oleme varasemalt esitanud oma seisukohad sama menetluse raames 10.12.2019 kirjas nr 1-1/19/2513. Käesolevaga esitame täiendavad selgitused ja põhjendused oma varasemalt esitatud seisukoha kinnitamiseks, mille juurde jätkuvalt jääme.

Leiame jätkuvalt, et üha intensiivsema kliimapoliitika ja ühiskondliku surve valguses peab kõnealune keskkonnamõju hinnang hindama ka mõjusid kliimale ning tegema seda sisuliselt ja põhjalikult. Selgitusi ja juhiseid, kuidas seda teha tuleb, on Euroopa Komisjon andnud 2013. a avalikustatud [juhendis](#).

Nõustume, et põlevkivi riikliku arengukava eesmärged ja kaasnevaid mõjusid ei ole võimalik kaevandamisloa taotluse osana üle vaadata ning lähtuda tuleb kehtestatud strateegilistest dokumentidest. **Küll aga tuleb juba käesoleva kaevandamisloa menetluses lähtuda, lisaks kehtivatele strateegilistele dokumentidele, ka rahvusvahelisest Pariisi kliimakokkuleppest, millest tulenevad kohustused on Eesti võtnud endale peale nende strateegiliste dokumentide kehtestamist.**

Vajadust Pariisi kliimakokkuleppest tulenevatest kohustustest lähtuda võimendavad veelgi viimased uuringud, mis tõdevad, et isegi juba praegused nii rahvusvahelised kui ka Eestis aastaks 2030 seatud eesmärgid on väheambitsioonikad. Nimelt:

- 1) valitsustevahelise kliimapaneeli (IPCC) eriraport oktoobrist 2018 juhhib tähelepanu, et kliimamuutuste ohtlike tagajärgede vältimiseks ei piisa globaalse soojenemise hoidmisest alla 2 kraadi piiri, vaid see peab jääma alla 1,5 kraadi piiri;
- 2) ÜRO raport "Emissions Gap Report" novembrist 2018¹ leiab, et hetkel riikide poolt pakutud Nationally Determined Contributions (NDC) ei ole piisavad selleks, et aastaks 2030 soovitud KHG vähenemiseni jõuda;

¹ Kokkuvõtte ÜRO raportist:

https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/26879/EGR2018_ESEN.pdf?sequence=10

- 3) sõltumatute uurimisorganisatsioonide konsortsiumi Climate Action Tracker analüüs detsembrist 2018 leiab, et Euroopa Liidu uutes kliima- ja energeetika õigusaktides paika pandud eesmärgid ei ole Pariisi leppega kooskõlas²;
- 4) SEI Tallinna 2018. a lõpus avaldatud analüüs leiab, et Eesti seni kavandatud meetmed ei võimalda täita isegi aastaks 2030 seatud eesmäärke ENMAKis ja kliimapoliitika põhialustes³.

Nende uuringute ja Pariisi kliimakokkuleppe pinnalt tuleb ka käesoleva kaevandamisloa menetluses kliimamuutuste mõju ja kaevanduse rajamise võimalikkust kliimaneutraalsuse saavutamise kontekstis hinnata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator

² <https://climateactiontracker.org/publications/scalingupeu/#>

³ Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse (SEI Tallinn) raport novembrist 2018, mille kohaselt Eestil ei piisa Pariisi leppe eesmärkide saavutamiseks üksnes ENMAKis ja KPP-s (ning REKK eelnõus) kirjapandud meetmetest:
<https://www.sei.org/publications/kas-eesti-aidab-pariisi-kliimakokkulepet/>